

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av Lövgårdesskolan 4-9 i Göteborgs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 5 juli 2023.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun en anmärkning avseende brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd. Göteborgs kommun ska senast **den 29 mars 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser arbetet mot kränkande behandling, frånvaro, information om elevens utveckling, skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt information om elevens utveckling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:2255) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2023 genomfört en tillsyn av Lövgårdesskolan 4-9 i Göteborgs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar och särskilt stöd, arbetet mot kränkande behandling, frånvaro, information om elevens utveckling, att eleverna får rätt antal undervisningstimmar samt om bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen har den 5 juli 2023 beslutat att förelägga Göteborgs kommun att senast den 23 november 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd, arbetet mot kränkande behandling samt frånvaro. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Göteborgs kommun en anmärkning rörande skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt om information om elevens utveckling.

Göteborgs kommun har den 23 november 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Göteborgs kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningarna samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Stöd i form av extra anpassningar och anmälan av utredning av särskilt stöd

Huvudmannen har inkommit med en redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av de tre brister och förelägganden som Skolinspektionen konstaterat inom ovanstående område i tidigare beslut. Av inkommen redovisning framgår att rektorn i augusti 2023 informerat samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Vidare har skolan utarbetat en förtydligande rutin avseende hur arbetet med extra anpassningar ska gå till. Av den framgår bland annat att anpassningarna ska utvärderas minst en gång/termin och att det kan vara bra att prova anpassningar i cirka 6 - 8 veckor innan man utvärderar dessa. Huvudmannen

redovisar dock att det finns en osäkerhet kring hur rektor kan säkerställa att de elever som bedöms ha behov av extra anpassningar verkligen får sådana.

Utredning av elevens behov av särskilt stöd

I tillsynen av Lövgårdesskolan som Skolinspektionen gjorde under vårterminen 2023 framkom att det fanns brister i att starta utredningar av elevers behov av särskilt stöd. Det framgick att det fanns åtta elever som var anmälda till elevhälsan men att rektorn, trots att det gått två månader sedan anmälan gjordes, inte hade startat en utredning av elevernas behov av särskilt stöd. En del utredningar hade inte startats efter sex månader och i ett fall inte efter tre år.

Huvudmannen har redovisat att 17 elever har anmälts under perioden 5 juli - 7 november (om vi bortser från överlämnande av tidigare skola, dvs. nuvarande årskurs 5-9). Av de elever som anmälts under ovan period har utredningar startats på 14 elever. Tolv utredningar har startats den 6 november 2023. Sex stycken av dessa tolv utredningar rör dock elever vars eventuella behov av särskilt stöd har anmälts till rektor under vårterminen 2023. För dessa elever har det alltså gått cirka sex månader innan en utredning har startat. För de elever där utredningar inte startats alls har det i ett fall gått över två månader sedan anmälan inkom.

Vidare redovisar huvudmannen att elevhälsochefen, i dialog med biträdande rektorer, initierat kompetensutveckling avseende elevers rätt till extra anpassningar och särskilt stöd. Denna hölls tisdagen den 21 november för biträdande rektorer och skolans elevhälsoteam. Huvudmannen redovisar också att elevhälsochefen har tillsatt ytterligare specialpedagogisk resurs till skolenheten, under veckorna 45–52, för att genomföra ett antal utredningar om elevers behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användningen av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övriga skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges medutgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 5 § skollagen).

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.

Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Av redovisning av vidtagna åtgärder framgår att huvudmannen har följt föreläggandet i den del som gäller att vid minst ett tillfälle innan den 7 november informera samtliga lärare och personal om bestämmelserna om anmälan av särskilt stöd.

Vad gäller de två andra förelägganden kring särskilt stöd framgår av utredningen att en ny rutin tagits fram av elevhälsoteamet för att uppmärksamma elever i behov av extra anpassningar samt att biträdande rektorer eller delar av elevhälsoteamet deltar vid arbetslagens möten varje vecka. Det framgår emellertid inte av redovisningen huruvida de stora elevantal som omnämns i Skolinspektionens tidigare beslut numera de facto får de extra anpassningar som eleverna bedömts vara i behov av. Det gäller både elever som får extra anpassningar, men som inte får det i den omfattning som är bestämt och de elever som har haft minst ett F i betyg de senaste två terminerna och tidigare inte fått extra anpassningar alls. Det är osäkert huruvida rektor kan säkerställa att de elever som bedöms ha behov av extra anpassningar verkligen får sådana. Skolinspektionen kan inte utifrån det redovisade underlaget fastställa att de elever som bedömts vara i behov av extra anpassningar får det. Huvudmannen har därmed inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att kravet i föreläggandet ska kunna anses vara uppfyllt. För att åtgärda föreläggandet i tidigare beslut och den kvarvarande bristen behöver huvudmannen utgå från underlaget som ligger till grund för bristen och föreläggandet i tidigare beslut och redovisa hur personal och rektor säkerställt att eleverna i de två kategorierna ovan får de extra anpassningar som de bedömts vara i behov av för att kunna uppfylla betygskriterierna.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det finns brister i skolans arbete när det gäller att utreda elevers behov av särskilt stöd. Vid tidpunkten för huvudmannens redovisning över vidtagna åtgärder fanns det ett antal elever där anmälan om utredning gjorts, men där rektor inte skyndsamt startat en utredning och i ett antal fall där rektor inte startat en utredning alls. Av de 17 elever som har anmälts vara i behov av utredning för särskilt stöd fram tills den 7 november 2023 har utredning startats för 14 av de anmälningar som inkommit. För tre av dessa anmälda elever har ingen utredning startats. Huvudmannen har därmed inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att kravet i föreläggandet ska kunna anses vara uppfyllt. Om en elevs behov inte utreds alls eller inte utreds skyndsamt, riskerar eleven att helt eller i vart fall under en viss tid bli utan det särskilda stödet som eleven har rätt till. Utan en utredning är det också svårt för lärare och rektor att veta att eventuella insatser som sätts in motsvarar elevens behov. Med anledning

av att huvudman uppgett att det finns en osäkerhet kring hur rektor kan säkerställa att de elever som bedöms ha behov av extra anpassningar verkligen får sådana vill Skolinspektionen göra huvudmannen uppmärksam på att ansvaret ytterst åligger huvudmannens att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas så att förelägganden följs.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Göteborgs kommuns verksamhet vid Lövgårdesskolan 4-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar och särskilt stöd. Utredningen visar att det finns en osäkerhet kring hur elever med behov av extra anpassningar ges sådana. Vidare visar utredningen att rektorn - inte för alla elever som är anmälda till rektorn - ser till att elevernas behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Göteborgs kommun har åtgärdat ett föreläggande av de tre som anges i Skolinspektionens tidigare beslut. Vad gäller redovisningen av de återstående två föreläggandena framgår ovan att bristerna som ligger till grund för föreläggandena inte är helt åtgärdade. Utredningen visar att bristerna till sin omfattning har minskat till följd av de åtgärder som vidtagits vilka resulterat i att flertalet elever, vid tidpunkten för huvudmannens redovisning, har anmälts och utretts för särskilt stöd. Vidare framgår att huvudmannen initierat ett förbättringsarbete och tillsatt ytterligare resurser i arbetet i syfte att komma till rätta med de resterande bristerna. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Göteborgs kommun anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Det framgår av redovisningen att rektorn i augusti 2023 har klargjort skyldigheten för all skolpersonal att vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling att göra en anmälan till rektorn. Vidare uppger rektor att skolpersonalen anmäler, utreder och åtgärdar enligt skollagens krav och att skolans personal använder det digitala system som finns för detta arbete. Rektor har redogjort för att 32 anmälningar om upplevd kränkande behandling har tagits emot och skickats vidare till huvudmannen. Utredningar har påbörjats eller genomförts för 30 av dessa varav 16 har avslutats. Rektor har också reviderat skolans rutin om arbetet kring kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen följer att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (2 kap. 34 § andra stycket, 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen, 6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen redovisning framgår att rektor vid läsårsstart informerat samtliga pedagoger om vikten av att ha en korrekt närvaroregistrering och har genomfört en kompetensutvecklande insats om skolans närvaroregistreringssystem. Skolan registrerar numera alla lektioner i närvaro/frånvarosystemet.

Vidare har rektor sett till att rutiner förtydligats avseende anmälan om frånvaro och skolan har säkerställt att schemat överensstämmer med skolans eller klassernas schemabrytande aktiviteter.

Det framgår också att specifika närvaroansvariga personer har utsetts ur personalgruppen som har följt upp att lektioner och frånvaro rapporteras korrekt.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om inte eleven har giltigt skäl att utebli. Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (7 kap. 17 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen redovisning framgår att skolan har tagit fram skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Information om elevens utveckling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen redovisning framgår att det numera finns omdömen om elevens kunskapsutveckling i den skriftliga individuella utvecklingsplanen i alla ämnen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att i årskurser där betyg inte sätts ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling, i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och
2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen (10 kap. 13 § skollagen)

Läraren ska - genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling - utifrån kursplanernas

krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn (Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Claes Börjesson

Beslutsfattare

Signerat av: Claes Börjesson

Utredare Ola Cederblad har varit föredragande i ärendet.